

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců Mgr. Jiřího Gottwalda a JUDr. Michala Jantoše ve věci

žalobců: a) RNDr. J. K., Ph.D.
bytem X

b) S. N. J., IČO X
sídlem X

oba zastoupeni advokátkou Mgr. Dominikou Kovaříkovou
sídlem Horní náměstí 365/7, 779 00 Olomouc

proti

žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 1191/40a, 779 00 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2021, č. j. KUOK 112443/2021,
ve věci umístění a povolení stavby,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2021, č. j. KUOK 112443/2021 se **zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci a) na náhradě nákladů řízení 8 560 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobce advokátky Mgr. Dominiky Kovaříkové, sídlem Horní náměstí 365/7, 779 00 Olomouc.

- III. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni b) na náhradě nákladů řízení 8 560 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně advokátky Mgr. Dominiky Kovaříkové, sídlem Horní náměstí 365/7, 779 00 Olomouc.

Odůvodnění:

A. Vymezení věci a obsahu podání účastníků

1. Žalobci se podanou žalobou domáhají zrušení shora označeného rozhodnutí, kterým bylo jako nepřipustné zamítnuto odvolání žalobce a) proti rozhodnutí Městského úřadu Šternberk ze dne 11. 11. 2019, č. j. MEST 154937/2019, jímž byla umístěna a povolena dočasná stavba nazvaná „*Větrný park Jívová*“. Jádrem sporu spočívá v tom, že žalobce a) tvrdí, že odvolání datované dnem 13. 12. 2019 nepodal svým jménem, nýbrž jako člen statutárního orgánu (výboru) žalobkyně b), která také byla účastníkem společného řízení. Žalovaný však dospěl k závěru, že žalobce a) nebyl oprávněn ke dni 13. 12. 2019 jednat za žalobkyni b), a to z důvodu, že ve spolkovém rejstříku nebyl k uvedenému dni zapsán jako člen výboru žalobkyně b). Proto žalovaný posoudil odvolání datované dnem 13. 12. 2019 jako odvolání žalobce a).
2. Žalobci shodně namítali, že závěr žalovaného o tom, že ke dni 13. 12. 2019 neměla žalobkyně b) usnášeníschopný statutární orgán, je nesprávný. Tento názor žalovaného vychází jen z usnesení zdejšího soudu ze dne 19. 10. 2020, č. j. 23 Cm 60/2020-148 (dále jen „*usnesení krajského soudu*“), kterým byl zamítnut návrh společnosti S. J., s.r.o. na zrušení žalobkyně b), konkrétně ze skutečnosti, že zápisy z členských schůzí, na kterých byli zvoleni členové výboru, byly Krajskému soudu v Ostravě jakožto rejstříkovému soudu doručeny až po podání odvolání, tj. po 13. 12. 2019. Žalobci zdůraznili, že funkce členů volených orgánů právnických osob vzniká jejich zvolením, nikoliv až zápisem do veřejného rejstříku, ten má toliko deklaratorní charakter. Pokud měl žalovaný pochybnosti o tom, zda existuje osoba oprávněná jednat za žalobkyni b), měl ji vyzvat k odstranění nedostatků podaného odvolání podle § 37 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“). Žalobce a) nebyl účastníkem společného řízení a ani to o sobě nikdy netvrdil, když veškerá podání v řízení činil jménem žalobkyně b). V důsledku nesprávného právního názoru žalovaného nedošlo k věcnému vypořádání námitek žalobkyně b) týkajících se rozporu povolovaného záměru se Zásadami územního rozvoje Olomouckého kraje. Podle žalobců je za této situace napadené rozhodnutí nicotné, jelikož je právně i fakticky neuskutečnitelné.
3. Vyjádření žalovaného zcela odpovídá napadenému rozhodnutí. Jeho obsah krajský soud zrekapituluje v rámci svého hodnocení věci.

B. Posouzení věci krajským soudem

4. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „*s. ř. s.*“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Soud o podané žalobě rozhodl přednostně s ohledem na lhůtu stanovenou pro rozhodnutí soudu v § 9d odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí).

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

5. Pro posouzení žalobních bodů je ze správního spisu podstatné, že proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 11. 11. 2019, č. j. MEST 154937/2019 bylo dne 13. 12. 2019 podáno odvolání, ve kterém je jako odvolatel uveden „S. N. J., IČ: X, se sídlem X, zastoupený RNDr. J. K., Ph.D., statutárním zástupcem“ a na jeho konci je podepsán „S. N. J., zast. RNDr. J. K., Ph.D.“. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že žalobkyně b) v době podání odvolání nesplňovala zákonné podmínky pro jednání spolku navenek, proto žalobce a) nebyl oprávněn za něj jednat. Svůj závěr odůvodnil tím, že ze stanov žalobkyně b) vyplývá, že jejím statutárním orgánem je tříčlenný výbor, přičemž funkční období jeho členů trvá jeden rok. Ze spolkového rejstříku vyplynulo, že výbor byl zvolen na členské schůzi dne 13. 12. 2015, zvolení členové byli zapsáni do spolkového rejstříku dne 20. 1. 2016 a jejich funkční období uplynulo dne 13. 12. 2016. Jeden z členů výboru byl vymazán a znovu zapsán do veřejného rejstříku dne 28. 4. 2018, jinak žádné další údaje o změnách nebyly zapsány. Žalobkyně sice v rámci řízení o návrhu na její zrušení doložila zápisy z členských schůzí ze dne 13. 12. 2016, 18. 12. 2017, 23. 12. 2018 a 21. 12. 2019, ze kterých vypnulo, že v tytéž dny byli zvoleni totožní členové výboru, jako v roce 2015, avšak tyto byly rejstříkovému soudu doloženy až dne 11. 8. 2020. Na základě uvedených zápisů byly dne 13. 8. 2020 do spolkového rejstříku zvolené osoby zapsány – mezi nimi i žalobce a). Usnesení krajského soudu, ze kterého žalovaný vycházel, pak potvrdil Vrchní soud v Olomouci usnesením ze dne 5. 8. 2021, č. j. 5 Cmo 138/2021-260 (dále jen „usnesení vrchního soudu“), který dodal, že absence osoby oprávněné jednat za spolek ve správním či soudním řízení představuje odstranitelný nedostatek procesní způsobilosti, který lze kdykoliv napravit např. zvolením statutárního orgánu, resp. jeho členů. Jelikož žalobkyně b) uvedený nedostatek napravila až mnoho měsíců po podaném odvolání, dospěl žalovaný k závěru, že ke dni 13. 12. 2019 neměla žalobkyně b) usnášeníschopný statutární orgán, proto za ni nemohl jednat žalobce a). S ohledem na tento závěr žalovaný posoudil podané odvolání tak, jako by jej podal za sebe žalobce a), u něhož však neshledal ani možnost přímého dotčení na jeho vlastnickém právu.
6. Podle § 93 odst. 1 správního řádu platí, že *„jestliže v této hlavě není stanoveno jinak, pro řízení o odvolání se obdobně použijí ustanovení hlav I až IV, VI a VII této části“*.
7. Podle § 30 odst. 1 správního řádu platí, že *„jménem právnické osoby činí úkony ten, kdo je k tomu oprávněn v řízení před soudem podle zvláštního zákona“*. Odst. 5 téhož ustanovení stanoví, že *„každý, kdo činí úkony, musí prokázat své oprávnění“*.
8. Ustanovení § 30 odst. 1 správního řádu odkazuje na § 21 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), z jehož odst. 1 písm. a) vyplývá, že za právnickou osobu může jednat člen statutárního orgánu, a je-li tento tvořen více osobami, pak za něj jedná jeho předseda nebo člen jím pověřený.
9. Podle § 37 odst. 3 správního řádu platí, že *„nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu“*.
10. Z citovaného ustanovení § 30 správního řádu ve spojení s § 24 o. s. ř. vyplývá, že za právnickou osobou je oprávněn jednat mj. její statutární orgán nebo jeho člen (tvoří-li jej více osob). Členy statutárního orgánu spolku volí podle § 244 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“) nejvyšší orgán spolku. V případě žalobkyně je tímto orgánem (čl. 8 stanov žalobkyně) členská schůze, statutárním orgánem je (čl. 9 stanov žalobkyně) tříčlenný výbor, který je volen na dobu jednoho roku.

Funkce člena výboru, jako každého jiného voleného člena orgánů právnické osoby, tradičně vzniká již samotnou volbou, nikoliv až zápisem do veřejného rejstříku, ten má již ryze deklaratorní charakter (opačný důsledek by musel stanovit zákon, srov. např. § 503 odst. 2 OZ).

11. Žalovaný převzal zjištění z usnesení krajského a vrchního soudu, ze kterých zjistil, že jednotliví členové výboru [mezi nimi i žalobce a)] byli zvoleni ve dnech 13. 12. 2016, 18. 12. 2017, 23. 12. 2018 a 21. 12. 2019. Z uvedených zjištění vyplývá, že žalobce a) byl zvolen jako člen výboru dne 23. 12. 2018 a jeho funkční období trvalo až do 23. 12. 2019. Z tohoto titulu tedy byl oprávněn jednat za žalobkyni b). Z rozhodnutí žalovaného implicitně vyplývá, že žalovaný dospěl k opačnému závěru s ohledem na svůj právní názor, že funkce člena výboru vzniká až zápisem do veřejného rejstříku. Tento názor je však nesprávný a nijak nevyplývá ani z žalovaným citovaných usnesení krajského a vrchního soudu.
12. Přestože tato skutečnost nebyla ke dni podání odvolání zapsána ve veřejném rejstříku, byl žalobce a) ke dni podání odvolání členem statutárního orgánu žalobkyně b) a z tohoto titulu byl oprávněn za ni uvedené odvolání podat. Koneckonců, i kdyby byl žalobce a) zvolen jako člen výboru žalobkyně b) až po podání odvolání, bylo by nutné podané odvolání vyhodnotit jako učiněné oprávněnou osobou (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 11. 2008, č. j. 22 Ca 147/2008-22). Krajský soud rovněž zcela souhlasí s žalobci v tom, že pokud měl žalovaný jakékoliv pochybnosti o tom, zda je žalobce a) oprávněn jednat za žalobkyni b), měl ze všeho nejdříve vyzvat žalobkyni k odstranění vad podaného odvolání podle § 37 odst. 3 správního řádu. Krajský soud tak uzavírá, že námitka žalobců je důvodná.
13. Krajský soud se však s žalobci neshoduje v tom, že by bylo napadené rozhodnutí v důsledku popsané nezákonnosti nicotné. Nicotnost představuje specifickou kategorií vad správních rozhodnutí, které jsou natolik závažné, že pro ně nelze rozhodnutí vůbec označit za způsobilé vyvolat jakékoliv právní účinky. Tyto vady jsou vzhledem ke své povaze vadami nejzávažnějšími, nejtěžšími a rovněž i nezhojitelnými (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 13. 5. 2008, č. j. 8 Afs 78/2006-74, č. 1629/2008 Sb. NSS). Důvody nicotnosti jsou upraveny v § 77 správního řádu a rovněž byly vymezeny judikaturou NSS (srov. např. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2010-65, č. 2873/2013 Sb. NSS). Jako nicotné lze označit rozhodnutí, které bylo vydáno absolutně věcně nepřislušným správním orgánem, rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu (např. uložením povinnosti neexistující osobě). S ohledem na závažnost vad nicotnosti je zřejmé, že shora uvedená nezákonnost rozhodně nicotnost nemohla způsobit.

C. Závěr a náhrada nákladů řízení

14. Vzhledem k výše uvedenému krajský soud podle § 78 odst. 1 a odst. 4 s. ř. s. zrušil rozhodnutí žalovaného a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Žalovaný je v dalším řízení vázán právním názorem zaujatým krajským soudem (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
15. Žalovaný se bude v dalším řízení zabývat podaným odvoláním meritorně a posoudí jednotlivé uplatněné námitky. Jelikož soud rozhodl o věci samé, nezabýval se podaným návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě.

16. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalovaný byl s ohledem na úspěch žalobců ve věci zavázán k náhradě jimi účelně vynaložených nákladů. Náklady každého z žalobců ve výši 8 560 Kč tvoří: 1) zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a 2) náklady za právní služby advokátky stanovené dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“), jako odměna za zastupování ve výši 4 960 Kč za 2 provedené úkony právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) AT, tj. převzetí zastoupení a sepsí žaloby (odměna za 1 úkon právní služby ve výši 3 100 Kč byla stanovena dle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 AT, a dále snížena o 20 % dle § 12 odst. 4 AT na částku 2 480 Kč), a dále náhrada hotových výdajů za provedené úkony v rozsahu částky 600 Kč, tj. 2 x 300 Kč dle § 13 odst. 4 AT. Zástupkyně žalobců soudu neprokázala, že by byla plátkyní DPH.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Olomouc 16. března 2022

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu